13 ශ්‍රේණිය A/L ICT

පාඩම 12: ව්‍යාපාරයේ ICT

- 12.1 ඩිජිටල් ආර්ථිකය සහ ව්‍යාපාරයේ ICT
- 12.2 ඊ-වාණිජ්‍යය සහ ඊ-ව්‍යාපාරය
- 12.3 ඊ-අලෙවිකරණය සහ ජංගම අලෙවිකරණය

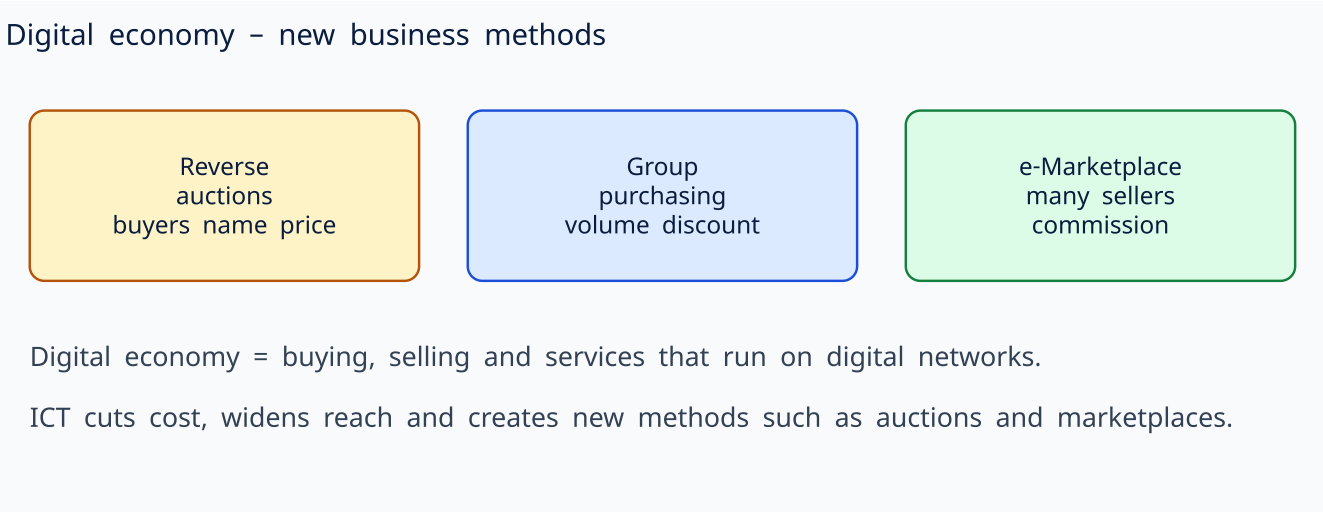
© 2026 schoolict.net (Ruwan Mangala Suraweera)
සියලු හිමිකම් ඇවිරිණි.

13 ශ්‍රේණිය A/L ICT · පාඩම 12

12.1 ඩිජිටල් ආර්ථිකය සහ ව්‍යාපාරයේ ICT

විෂය නිර්දේශය 12.1. ඩිජිටල් ආර්ථිකය යනු පරිගණක, අන්තර්ජාලය සහ ඩිජිටල් ජාල භාවිතයෙන් භාණ්ඩ හා සේවා නිර්මාණය, මිලදී ගැනීම සහ විකිණීම සිදු කරන ආර්ථික කොටසයි. නව ක්‍රම: **ප්‍රතිලෝම වෙන්දේසි**, **කණ්ඩායම් මිලදී ගැනීම** සහ **ඊ-වෙළඳපොළ**. සංවිධාන **පිරිසිදු ගඩොල්**, **ගඩොල් සහ ක්ලික්** හෝ **පිරිසිදු ක්ලික්** විය හැක. ICT **ගිණුම්කරණය**, **මානව සම්පත්**, **නිෂ්පාදනය**, **අලෙවිකරණය**, **සැපයුම් දාම කළමනාකරණය (SCM)** සහ **ව්‍යාපාර සන්නිවේදනය**ට උදව් වේ. **ආරක්ෂිත ගෙවීම්** ද්වාර, සංකේතිත කාඩිපත් ගෙවීම්, PayPal වැනි තෙවන පාර්ශ්ව පද්ධති සහ ක්ෂුද්‍ර ගෙවීම් භාවිත කරයි. ඊ-වාණිජ්‍යයේ **තර්ජන** (පෞද්ගලිකත්වය) සහ **අවස්ථා** (නිෂ්පාදන වාණිජකරණය) ඇත.

1. ඩිජිටල් ආර්ථිකය

ප්‍රතිලෝම වෙන්දේසි, කණ්ඩායම් මිලදී ගැනීම සහ ඊ-වෙළඳපොළ

- **ඩිජිටල් ආර්ථිකය** – ඩිජිටල් ජාල සහ ICT මත රඳා පවතින ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්.
- **ප්‍රතිලෝම වෙන්දේසිය** – ගැනුම්කරුවන් අවශ්‍යතාව පවසයි; විකුණුම්කරුවන් මිල අඩු කර ලංසු තබයි.
- **කණ්ඩායම් මිලදී ගැනීම** – බොහෝ ගැනුම්කරුවන් එකතු වී ප්‍රමාණ වට්ටමක් ලබයි.
- **ඊ-වෙළඳපොළ** – බොහෝ විකුණුම්කරුවන් සහ ගැනුම්කරුවන් හමුවන මාර්ගගත ස්ථානය; වේදිකාව බොහෝ විට **කොමිස්** ගනී.

> 🧱 **විසඳූ උදාහරණය: නිෂ්පාදනය Rs. 12000. කණ්ඩායම 20 දෙනෙකුට 15% වට්ටම. කණ්ඩායම් මිල සහ ඉතිරිය?**
> කණ්ඩායම් මිල = 12000 × (1 − 0.15) = **Rs. 10200**. ඉතිරිය = **Rs. 1800**.

🧱 **විසඳූ උදාහරණය: ප්‍රතිලෝම වෙන්දේසිය: ආරම්භක ලංසුව Rs. 80000, ජයග්‍රාහී Rs. 65500. ඉතිරිය?**
ඉතිරිය = 80000 − 65500 = **Rs. 14500**.

2. පිරිසිදු ගඩොල්, ගඩොල් සහ ක්ලික්, පිරිසිදු ක්ලික්

Pure brick · Brick and click · Pure click

Many Sri Lankan retailers move from pure brick toward brick and click.

සංවිධාන වර්ග තුන

- **පිරිසිදු ගඩොල්** – භෞතික වෙළඳසල් පමණි; මාර්ගගත විකුණුම් නැත.
- **ගඩොල් සහ ක්ලික්** – වෙළඳසල් සහ වෙබ් අඩවිය/යෙදුම (දෙමුහුන්).
- **පිරිසිදු ක්ලික්** – මාර්ගගත පමණි; භෞතික වෙළඳසලක් නැත.

🧱 **විසඳූ උදාහරණය: නොමාර්ගගත පිරිවැය Rs. 200; මාර්ගගත Rs. 50. ආන්තිකය Rs. 500, ඒකක 100. ලාභ සසඳන්න.**
නොමාර්ගගත ලාභය **Rs. 30000**; මාර්ගගත **Rs. 45000**; අමතර **Rs. 15000**.

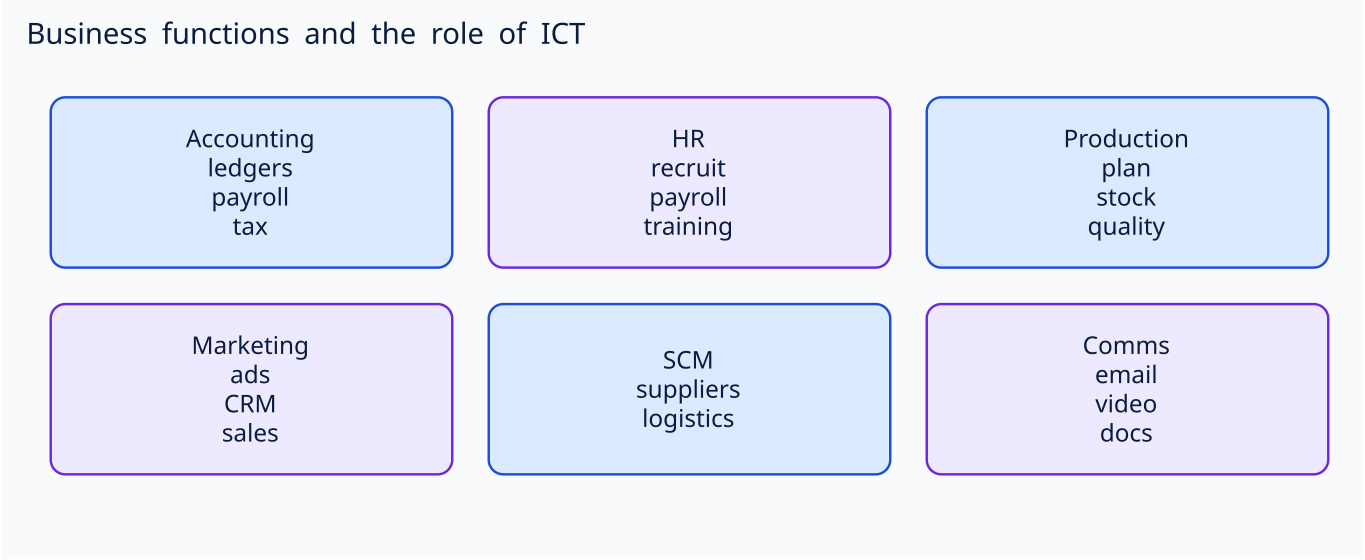
🐍 මාර්ගගත සහ නොමාර්ගගත ලාභය

```
units, margin = 100, 500
off_cost, on_cost = 200, 50
off_profit = units * (margin - off_cost)
on_profit = units * (margin - on_cost)
print("Offline profit Rs.", off_profit)
print("Online profit Rs.", on_profit)
print("Extra online Rs.", on_profit - off_profit)
```

▶ ප්‍රතිදානය

```
Offline profit Rs. 30000
Online profit Rs. 45000
Extra online Rs. 15000
```

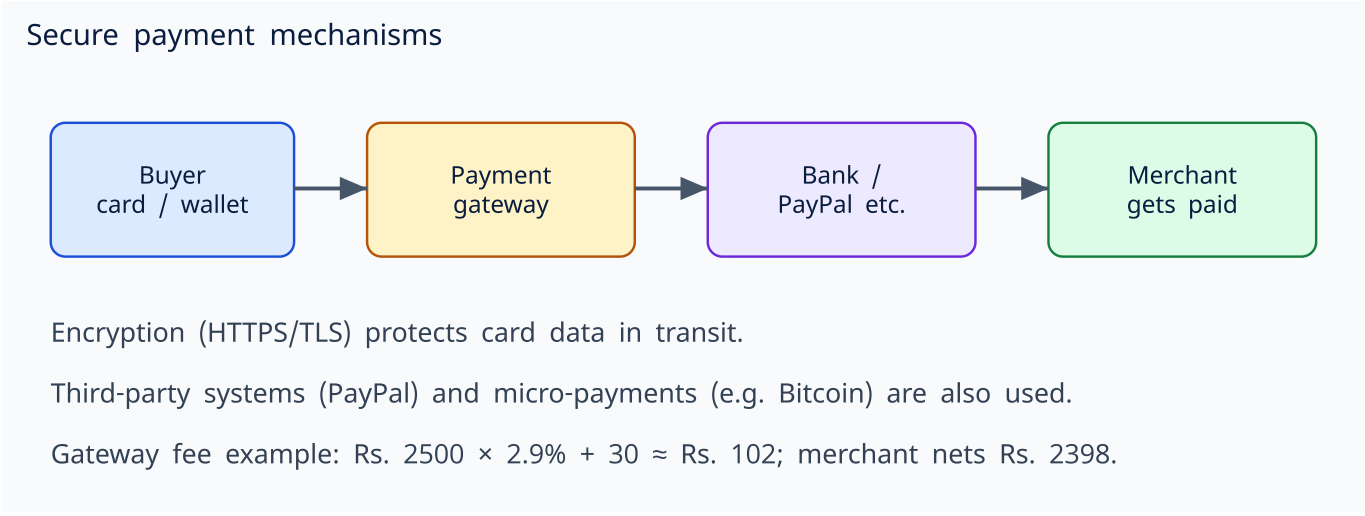
3. ව්‍යාපාර කාර්යයන් සහ ICT

ගිණුම්කරණය, HR, නිෂ්පාදනය, අලෙවිකරණය, SCM සහ සන්නිවේදනය

- **ගිණුම්කරණය** – ලේඛන, ඉන්වොයිස්, වැටුප් සහ බදු මෘදුකාංග.
- **මානව සම්පත්** – බඳවා ගැනීමේ ද්වාර, පැමිණීම, ඒ-ඉගෙනුම.
- **නිෂ්පාදනය** – සැලසුම්, තොග පාලනය, ගුණාත්මකත්ව අධීක්ෂණය.
- **අලෙවිකරණය සහ විකුණුම්** – වෙබ් අඩවි, පාරිභෝගික වාර්තා, මාර්ගගත දැන්වීම්.
- **සැපයුම් දාම කළමනාකරණය (SCM)** – සැපයුම්කරුවන්, ලොජිස්ටික්ස් සහ තොග ලුහුබැඳීම.
- **ව්‍යාපාර සන්නිවේදනය** – විද්‍යුත් තැපෑල, වීඩියෝ රැස්වීම්, බෙදාගත් ලේඛන.

4. ආරක්ෂිත ගෙවීම් යාන්ත්‍රණ

ගැනුම්කරුගෙන් ද්වාරය හරහා වෙළෙන්දා වෙත

- **ගෙවීම් ද්වාරය** – කාඩිපත්/පසුම්බි දත්ත ගෙන බැංකුව සමඟ කතා කරන සේවාව.
- **ආරක්ෂිත කාඩිපත් ගෙවීම්** – කාඩිපත් විස්තර සංකේතිත සබැඳි (HTTPS/TLS) හරහා යයි.
- **තෙවන පාර්ශ්ව පද්ධති** – උදා. **PayPal**; ගැනුම්කරු තෙවන පාර්ශ්වයට ගෙවයි.
- **දත්ත සංකේතනය** – දත්ත රහස් කරයි.

- **ක්ෂුද්‍ර ගෙවීම්** – ඉතා කුඩා මාර්ගගත ගෙවීම්; **Bitcoin** වැනි ඩිජිටල් මුදල් උදාහරණයකි.

> 🧱 **විසඳූ උදාහරණය: විකුණුම Rs. 2500. ද්වාර ගාස්තු 2.9% + Rs. 30. ගාස්තුව සහ ශුද්ධ මුදල?**
> ගාස්තුව **Rs. 102**; වෙළෙන්දාට **Rs. 2398**.

🐍 ගෙවීම් ද්වාර ගාස්තුව

```
sale = 2500
fee = round(sale * 0.029 + 30)
print("Gateway fee Rs.", fee)
print("Merchant nets Rs.", sale - fee)
```

▶ ප්‍රතිදානය

```
Gateway fee Rs. 102
Merchant nets Rs. 2398
```

> 🧱 **විසඳූ උදාහරණය: වෙළඳපොළ මිල Rs. 4500, කොමිස් 8%. කොමිස් සහ විකුණුම්කරුට?**
> කොමිස් **Rs. 360**; විකුණුම්කරුට **Rs. 4140**.

🐍 වෙළඳපොළ කොමිස් ගාස්තුව

```
price = 4500
rate = 0.08
commission = round(price * rate)
seller = price - commission
print("Commission Rs.", commission)
print("Seller receives Rs.", seller)
```

▶ ප්‍රතිදානය

```
Commission Rs. 360
Seller receives Rs. 4140
```

5. තර්ජන සහ අවස්ථා

- **පෞද්ගලිකත්ව තර්ජනය** – පද්ධති දුර්වල නම් පාරිභෝගික දත්ත සොරකම් හෝ අනිසි භාවිතයට ලක් විය හැක.
- **නිෂ්පාදන වාණිජකරණ අවස්ථාව** – ICT මගින් නව වෙළඳපොළ වෙත ළඟා වී ඩිජිටල් නිෂ්පාදන ලොව පුරා විකුණිය හැක.

> 💡 ගෙවීම් ද්වාරය යනු ඔබේ බ්‍රව්සරය සහ බැංකුව අතර ආරක්ෂිත checkout සේවකයා යැයි සිතන්න.

🚀 **විෂය නිර්දේශයෙන් ඔබ්බට (2026 යාවත්කාලීනය)** *විභාගයට අවශ්‍ය නැත – දැනුම සඳහා කියවන්න.* 2026 දී බොහෝ ශ්‍රී ලාංකීය වෙළඳසල් කාඩ්පත් සමඟ LankaQR සහ යෙදුම් පසුම්බි භාවිත කරයි; open-banking සහ tokenised කාඩ්පත් සම්පූර්ණ කාඩ් අංකය ටයිප් කිරීම අඩු කරයි. පුවත් සඳහා පමණි – විභාගයට අවශ්‍ය නැත.

ප්‍රධාන පද

ඩිජිටල් ආර්ථිකය – ඩිජිටල් ජාල සහ ICT මත පදනම් වූ ආර්ථිකය.

ප්‍රතිලෝම වෙන්දේසිය – ගැනුම්කරුගේ ඉල්ලීමට විකුණුම්කරුවන් මිල අඩු කර තරඟ කරයි.

කණ්ඩායම් මිලදී ගැනීම – ප්‍රමාණ වට්ටමක් සඳහා ගැනුම්කරුවන් එකතු වේ.

ඊ-වෙළඳපොළ – බොහෝ ගැනුම්කරුවන් සහ විකුණුම්කරුවන් හමුවන මාර්ගගත ස්ථානය.

පිරිසිදු ගඩොල් – භෞතික වෙළඳසල් පමණක් ඇති සංවිධානය.

ගඩොල් සහ ක්ලික් – වෙළඳසල් සහ මාර්ගගත නාලිකාවක් ඇති සංවිධානය.

පිරිසිදු ක්ලික් – මාර්ගගතව පමණක් විකුණන සංවිධානය.

SCM – සැපයුම් දාම කළමනාකරණය – සැපයුම්කරුවන්, ලොජිස්ටික්ස්, තොග.

ගෙවීම් ද්වාරය – කාඩ්පත් හෝ පසුම්බි ගෙවීම් ආරක්ෂිතව සකසන සේවාව.

සංකේතනය – අනුමත පාර්ශ්වයන්ට පමණක් කියවිය හැකි පරිදි දත්ත රහස් කිරීම.

PayPal – තෙවන පාර්ශ්ව මාර්ගගත ගෙවීම් පද්ධතියක උදාහරණය.

පෞද්ගලිකත්වය – පුද්ගලික දත්ත අනිසි භාවිතයෙන් ආරක්ෂා කිරීම – ඊ-වාණිජ්‍ය තර්ජන ක්ෂේත්‍රයකි.

ආදර්ශ ප්‍රශ්න සහ පිළිතුරු

1. ඩිජිටල් ආර්ථිකය නිර්වචනය කරන්න.

> **පිළිතුර:** ඩිජිටල් ජාල සහ ICT භාවිතයෙන් නිර්මාණය, මිලදී ගැනීම සහ විකිණීම.

2. නව ව්‍යාපාර ක්‍රම තුනක් නම් කරන්න.

> **පිළිතුර:** ප්‍රතිලෝම වෙන්දේසි; කණ්ඩායම් මිලදී ගැනීම; ඊ-වෙළඳපොළ.

3. පිරිසිදු ගඩොල් සහ පිරිසිදු ක්ලික් වෙනස?

> **පිළිතුර:** පිරිසිදු ගඩොල් = වෙළඳසල් පමණි; පිරිසිදු ක්ලික් = මාර්ගගත පමණි.

4. ICT භාවිත වන කාර්යයන් හතරක්.

> **පිළිතුර:** ගිණුම්කරණය, HR, නිෂ්පාදනය, අලෙවිකරණය, SCM, සන්නිවේදනය.

5. ගෙවීම් ද්වාරය කුමක් කරයිද?

> **පිළිතුර:** ගෙවීම් දත්ත ආරක්ෂිතව ගෙන ගැනුම්කරු, වෙළෙන්දා සහ බැංකුව සම්බන්ධ කරයි.

6. පෞද්ගලිකත්ව තර්ජනයක් සහ වාණිජකරණ අවස්ථාවක්?

> **පිළිතුර:** තර්ජනය: දත්ත සොරකම්. අවස්ථාව: නව වෙළඳපොළට ඩිජිටල් නිෂ්පාදන.

බහුවරණ ප්‍රශ්න

1. digital

A. steam engines
B. hand delivery only
C. digital networks and ICT
D. paper ledgers only
E. cash registers alone

2. reverse

A. close all shops
B. raise prices together
C. ban the Internet
D. ignore the buyer
E. bid the price down

3. group

A. Rs. 10200
B. Rs. 12000
C. Rs. 15000
D. Rs. 6000
E. Rs. 9000

4. hybrid

A. offline only
B. pure click
C. cash-only
D. brick and click
E. pure brick

5. SCM

A. write poems
B. paint walls
C. track suppliers, logistics and stock
D. ban email
E. ignore stock

6. gateway

A. CRT monitor
B. bank / card network
C. floppy disk
D. keyboard only
E. printer only

7. fee

A. Rs. 102
B. Rs. 500
C. Rs. 200
D. Rs. 50
E. Rs. 10

8. comm

A. Rs. 450
B. Rs. 900
C. Rs. 360
D. Rs. 45
E. Rs. 100

9. encrypt

A. CRT glow
B. loudspeakers
C. plain HTTP only
D. postcard mail
E. HTTPS / TLS

10. privacy

A. cheaper ads
B. misuse of customer personal data
C. faster delivery
D. more PDF manuals
E. wider stock

11. “ඩිජිටල් ජාල සහ ICT මත පදනම් වූ ආර්ථිකය” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. කණ්ඩායම් මිලදී ගැනීම
B. ගඩොල් සහ ක්ලික්
C. SCM
D. PayPal
E. ඩිජිටල් ආර්ථිකය

12. “ගැනුම්කරුගේ ඉල්ලීමට විකුණුම්කරුවන් මිල අඩු කර තරඟ කරයි” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. ගෙවීම් ද්වාරය
B. පිරිසිදු ක්ලික්
C. පෞද්ගලිකත්වය
D. ප්‍රතිලෝම වෙන්දේසිය
E. ඊ-වෙළඳපොළ

13. “ප්‍රමාණ වට්ටමක් සඳහා ගැනුම්කරුවන් එකතු වේ” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. ඩිජිටල් ආර්ථිකය
B. පිරිසිදු ගඩොල්
C. සංකේතනය
D. කණ්ඩායම් මිලදී ගැනීම
E. SCM

14. “බොහෝ ගැනුම්කරුවන් සහ විකුණුම්කරුවන් හමුවන මාර්ගගත ස්ථානය” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. ඊ-වෙළඳපොළ
B. ගෙවීම් ද්වාරය
C. ප්‍රතිලෝම වෙන්දේසිය
D. ගඩොල් සහ ක්ලික්
E. PayPal

15. “භෞතික වෙළඳසල් පමණක් ඇති සංවිධානය” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. පිරිසිදු ගඩොල්
B. පෞද්ගලිකත්වය
C. කණ්ඩායම් මිලදී ගැනීම
D. සංකේතනය
E. පිරිසිදු ක්ලික්

16. “වෙළඳසල් සහ මාර්ගගත නාලිකාවක් ඇති සංවිධානය” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. ඊ-වෙළඳපොළ
B. PayPal
C. SCM
D. ඩිජිටල් ආර්ථිකය
E. ගඩොල් සහ ක්ලික්

17. “මාර්ගගතව පමණක් විකුණන සංවිධානය” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. පෞද්ගලිකත්වය
B. පිරිසිදු ක්ලික්
C. පිරිසිදු ගඩොල්
D. ගෙවීම් ද්වාරය
E. ප්‍රතිලෝම වෙන්දේසිය

18. “සැපයුම් දාම කළමනාකරණය – සැපයුම්කරුවන්, ලොජිස්ටික්ස්, තොග” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. කණ්ඩායම් මිලදී ගැනීම
B. සංකේතනය
C. SCM
D. ඩිජිටල් ආර්ථිකය
E. ගඩොල් සහ ක්ලික්

19. “කාඩ්පත් හෝ පසුම්බි ගෙවීම් ආරක්ෂිතව සකසන සේවාව” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. ප්‍රතිලෝම වෙන්දේසිය
B. ගෙවීම් ද්වාරය
C. PayPal
D. පිරිසිදු ක්ලික්
E. ඊ-වෙළඳපොළ

20. “අනුමත පාර්ශ්වයන්ට පමණක් කියවිය හැකි පරිදි දත්ත රහස් කිරීම” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. පෞද්ගලිකත්වය
B. පිරිසිදු ගඩොල්
C. SCM
D. සංකේතනය
E. කණ්ඩායම් මිලදී ගැනීම

ව්‍යුහගත ප්‍රශ්න

1. ඩිජිටල් ආර්ථිකය සහ නව ක්‍රම තුන. *(ලකුණු 4)*

> නිර්වචනය; ප්‍රතිලෝම වෙන්දේසිය; කණ්ඩායම් මිලදී ගැනීම; ඊ-වෙළඳපොළ.

2. සංවිධාන වර්ග තුන සඳහන්න. *(ලකුණු 3)*

> වෙළඳසල් පමණි; දෙමුහුන්; මාර්ගගත පමණි.

3. කාර්යයන් හතරක ICT. *(ලකුණු 2)*

> කාර්යයන් හතරක් SCM සමඟ.

4. ආරක්ෂිත ගෙවීම්. *(ලකුණු 4)*

> ද්වාරය; සංකේතනය; තෙවන පාර්ශ්ව; ක්ෂුද්‍ර ගෙවීම්.

5. ගණනය කුන. *(ලකුණු 3)*

> Rs. 10200; Rs. 360; Rs. 102.

සාරාංශය

- ඩිජිටල් ආර්ථිකය ICT ජාල භාවිත කරයි.
- නව ක්‍රම තුන.
- සංවිධාන වර්ග තුන.
- කාර්යයන් හයක ICT.
- ආරක්ෂිත ගෙවීම්.
- තර්ජන සහ අවස්ථා.

MCQ පිළිතුරු – 12.1

1. **C** – ජාල + ICT.
2. **E** – මිල අඩු වේ.
3. **A** – ×0.85.
4. **D** – දෙමුහුන්.
5. **C** – සැපයුම් දාමය.
6. **B** – බැංකු.
7. **A** – 102.
8. **C** – 360.
9. **E** – TLS.
10. **B** – දත්ත අනිසි භාවිතය.
11. **E** – ඩිජිටල් ආර්ථිකය – ඩිජිටල් ජාල සහ ICT මත පදනම් වූ ආර්ථිකය.
12. **D** – ප්‍රතිලෝම වෙන්දේසිය – ගැනුම්කරුගේ ඉල්ලීමට විකුණුම්කරුවන් මිල අඩු කර තරඟ කරයි.
13. **D** – කණ්ඩායම් මිලදී ගැනීම – ප්‍රමාණ වට්ටමක් සඳහා ගැනුම්කරුවන් එකතු වේ.
14. **A** – ඊ-වෙළඳපොළ – බොහෝ ගැනුම්කරුවන් සහ විකුණුම්කරුවන් හමුවන මාර්ගගත ස්ථානය.
15. **A** – පිරිසිදු ගඩොල් – භෞතික වෙළඳසල් පමණක් ඇති සංවිධානය.
16. **E** – ගඩොල් සහ ක්ලික් – වෙළඳසල් සහ මාර්ගගත නාලිකාවක් ඇති සංවිධානය.
17. **B** – පිරිසිදු ක්ලික් – මාර්ගගතව පමණක් විකුණන සංවිධානය.
18. **C** – SCM – සැපයුම් දාම කළමනාකරණය – සැපයුම්කරුවන්, ලොජිස්ටික්ස්, තොග.
19. **B** – ගෙවීම් ද්වාරය – කාඩ්පත් හෝ පසුම්බි ගෙවීම් ආරක්ෂිතව සකසන සේවාව.
20. **D** – සංකේතනය – අනුමත පාර්ශ්වයන්ට පමණක් කියවිය හැකි පරිදි දත්ත රහස් කිරීම.

© 2026 schoolict.net (Ruwan Mangala Suraweera). සියලු හිමිකම් ඇවිරිණි.

13 ශ්‍රේණිය A/L ICT · පාඩම 12

12.2 ඊ-වාණිජ්‍යය සහ ඊ-ව්‍යාපාරය

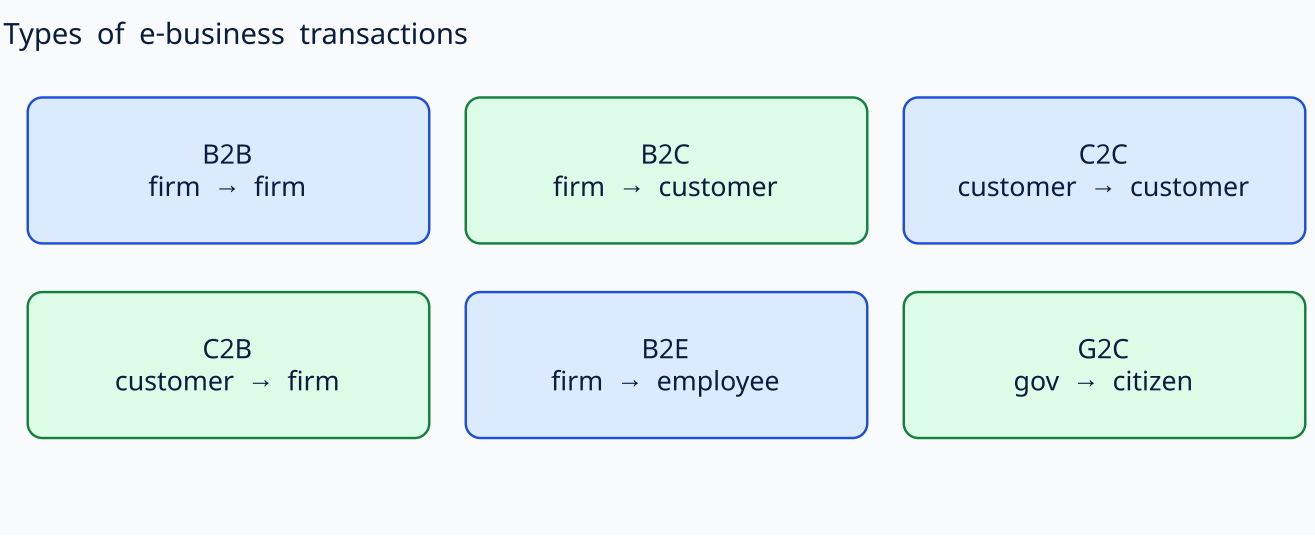
විෂය නිර්දේශය 12.2. ඊ-වාණිජ්‍යය මාර්ගගත මිලදී ගැනීම සහ විකිණීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරයි; **ඊ-ව්‍යාපාරය** පුළුල්ය – සමාගමකට උදව් වන සියලු ඉලෙක්ට්‍රොනික ක්‍රියාවලි (අලෙවිකරණය, SCM, පාරිභෝගික සේවාව, අභ්‍යන්තර පද්ධති) ආවරණය කරයි. ගනුදෙනු වර්ග: **B2B, B2C, C2C, C2B, B2E සහ G2C**. ආකෘති: **අතථ්‍ය වෙළඳ ඉදිරිපස**, **තොරතුරු තැරැව්කරුවන්**, **මාර්ගගත වෙළඳපොළ**, **අන්තර්ගත සපයන්නන්**, **මාර්ගගත සේවා සපයන්නන්**, **ද්වාර** සහ **අතථ්‍ය ප්‍රජා**. සෑම ආකෘතියකටම **වාසි** සහ **අවාසි** ඇත.

1. ඊ-වාණිජ්‍යය සහ ඊ-ව්‍යාපාරය

- **ඊ-වාණිජ්‍යය** – භාණ්ඩ හා සේවා ඉලෙක්ට්‍රොනිකව මිලදී ගැනීම සහ විකිණීම.
- **ඊ-ව්‍යාපාරය** – සමාගම පුරා ICT පුළුල් භාවිතය: වාණිජ්‍යයට අමතරව අලෙවිකරණය, SCM, HR, මුදල් සහ සහයෝගය.
- විෂය පථය: සෑම ඊ-වාණිජ්‍ය අඩවියක්ම ඊ-ව්‍යාපාරයේ කොටසකි, නමුත් මාර්ගගතව නොවිකුණුවත් ඊ-ව්‍යාපාරය තිබිය හැක.

💡 ඊ-වාණිජ්‍යය යනු කවුළුව; ඊ-ව්‍යාපාරය යනු ඒ පිටුපස ඇති සම්පූර්ණ ඉලෙක්ට්‍රොනික කර්මාන්ත ශාලාවයි.

2. ඊ-ව්‍යාපාර ගනුදෙනු වර්ග

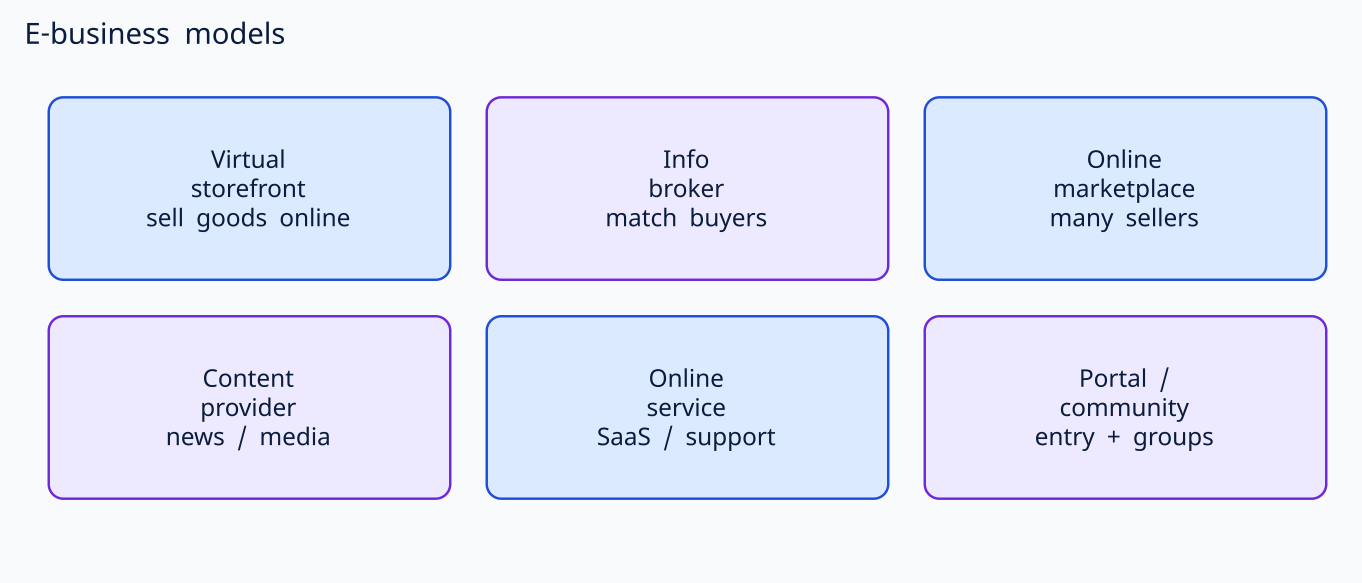

B2B, B2C, C2C, C2B, B2E, G2C

- **B2B** – ව්‍යාපාරයෙන් ව්‍යාපාරයට.
- **B2C** – ව්‍යාපාරයෙන් පාරිභෝගිකයාට.
- **C2C** – පාරිභෝගිකයාගෙන් පාරිභෝගිකයාට.
- **C2B** – පාරිභෝගිකයාගෙන් ව්‍යාපාරයට.
- **B2E** – ව්‍යාපාරයෙන් සේවකයාට.

- **G2C** – රජයෙන් පුරවැසියාට.

3. ඊ-ව්‍යාපාර ආකෘති

පොදු ආකෘති හත

- **අතථ්‍ය වෙළඳ ඉදිරිපස** – නිෂ්පාදන පෙන්වා විකුණන මාර්ගගත වෙළඳසල.
- **තොරතුරු තැරැව්කරු** – තොරතුරු රැස් කර ගැලපීම හෝ විකිණීම.
- **මාර්ගගත වෙළඳපොළ** – බොහෝ ස්වාධීන විකුණුම්කරුවන්; කොමිස් ආකෘතිය.
- **අන්තර්ගත සපයන්නා** – පුවත්, සංගීත, වීඩියෝ හෝ ඉගෙනුම් අන්තර්ගත.
- **මාර්ගගත සේවා සපයන්නා** – ජාලය හරහා සේවාවක්.
- **ද්වාරය** – සබැඳි, සෙවුම් සහ පුවත් සංවිධානය කරන පිවිසුම් අඩවිය.
- **අතථ්‍ය ප්‍රජාව** – සාමාජිකයන් උනන්දුවන් බෙදා ගනී; සමහර විට මිලදී/විකුණුම්ද.

> 🧮 **විසඳූ උදාහරණය: මාර්ගගත වෙළඳපොළේ අයිතමය Rs. 4500, කොමිස් 8%. විකුණුම්කරුට ලැබෙන්නේ?**
> කොමිස් **Rs. 360**; විකුණුම්කරුට **Rs. 4140**.

🐍 වෙළඳපොළ කොමිස් ගාස්තුව

```
price = 4500
rate = 0.08
commission = round(price * rate)
seller = price - commission
print("Commission Rs.", commission)
print("Seller receives Rs.", seller)
```

▶ ප්‍රතිදානය

```
Commission Rs. 360
Seller receives Rs. 4140
```

4. ඊ-ව්‍යාපාරයේ වාසි සහ අවාසි

- **වාසි** – පැය 24 ප්‍රවේශය; අඩු කුලී; ගෝලීය පාරිභෝගිකයන්; පොහොසත් තොරතුරු; මිල සංසන්දනය; තීරණ සඳහා දත්ත.
- **අවාසි** – බෙදාහැරීමේ ප්‍රමාද; විශ්වාසය සහ ආරක්ෂිත ගෙවීම් අවශ්‍ය; තරඟකාරීත්වය; සමහරු භාණ්ඩ ස්පර්ශ කිරීමට කැමතියි; ICT සහ සයිබර් අවදානම්.

ආකෘතිය	ප්‍රධාන අදහස
අතථ්‍ය වෙළඳ ඉදිරිපස	තමන්ගේ මාර්ගගත වෙළඳසල
මාර්ගගත වෙළඳපොළ	බොහෝ විකුණුම්කරුවන් + කොමිස්
ද්වාරය	සබැඳි සංවිධානය
අන්තර්ගත සපයන්නා	පුවත් / මාධ්‍ය / ඉගෙනුම

🚀 **විෂය නිර්දේශයෙන් ඔබ්බට (2026 යාවත්කාලීනය)** *විභාගයට අවශ්‍ය නැත – දැනුම සඳහා කියවන්න.* 2026 දී වෙළඳපොළ AI බෙදාහැරීමේ වේගය අනුව නිෂ්පාදන ශ්‍රේණිගත කරයි; B2B ද්වාරවල සජීවී තොග API ඇත. පසුබිම පමණි – විභාගය විෂය නිර්දේශ ආකෘති පමණි.

ප්‍රධාන පද

ඊ-වාණිජ්‍යය – මාර්ගගතව මිලදී ගැනීම සහ විකිණීම.

ඊ-ව්‍යාපාරය – සංවිධානය පුරා පුළුල් ඉලෙක්ට්‍රොනික ක්‍රියාවලි.

B2B – ව්‍යාපාරයෙන් ව්‍යාපාරයට ගනුදෙනු.

B2C – ව්‍යාපාරයෙන් පාරිභෝගිකයාට.

C2C – පාරිභෝගිකයාගෙන් පාරිභෝගිකයාට.

C2B – පාරිභෝගිකයා ව්‍යාපාර වෙත සේවා හෝ මිල ඉදිරිපත් කරයි.

B2E – ව්‍යාපාරයෙන් සේවකයාට ඉලෙක්ට්‍රොනික සේවා.

G2C – රජයෙන් පුරවැසියාට ඉලෙක්ට්‍රොනික සේවා.

අතථ්‍ය වෙළඳ ඉදිරිපස – සමාගමක තමන්ගේ මාර්ගගත වෙළඳසල.

මාර්ගගත වෙළඳපොළ – බොහෝ විකුණුම්කරුවන් සඳහා වේදිකාව, බොහෝ විට කොමිස් සමඟ.

ද්වාරය – සෙවුම්, පුවත් සහ සබැඳි සංවිධානය කරන පිවිසුම් අඩවිය.

අන්තර්ගත සපයන්නා – ඩිජිටල් අන්තර්ගත සපයන ව්‍යාපාරය.

තොරතුරු තැරැව්කරු – පාර්ශ්ව අතර තොරතුරු ගැලපීම හෝ විකිණීම.

අතථ්‍ය ප්‍රජාව – උනන්දුවන් බෙදා ගන්නා මාර්ගගත කණ්ඩායම.

ආදර්ශ ප්‍රශ්න සහ පිළිතුරු

1. ඊ-වාණිජ්‍යය සහ ඊ-ව්‍යාපාරය වෙනස් කරන්න.

පිළිතුර: ඊ-වාණිජ්‍යය = මාර්ගගත මිලදී/විකුණුම්; ඊ-ව්‍යාපාරය = පුළුල් ICT ක්‍රියාවලි.

2. B2C සහ G2C උදාහරණ.

පිළිතුර: B2C: මාර්ගගත වෙළඳසල. G2C: මාර්ගගත බදු ගොනු කිරීම.

3. C2C යනු කුමක්ද?

පිළිතුර: පාරිභෝගිකයන් වේදිකාවක එකිනෙකා සමඟ වෙළඳාම් කරයි.

4. ආකෘති හතරක් නම් කරන්න.

පිළිතුර: ආකෘති හතරක්.

5. වාසියක් සහ අවාසියක්?

පිළිතුර: වාසිය: පැය 24 ගෝලීය ප්‍රවේශය. අවාසිය: විශ්වාසය/බෙදාහැරීම.

6. මාර්ගගත වෙළඳපොළ මුදල් උපයන්නේ කෙසේද?

පිළිතුර: බොහෝ විට කොමිස් හෝ ලැයිස්තු ගාස්තුවකින්.

බහුවරණ ප්‍රශ්න

1. ecom

A. buying and selling online
B. only offline shops
C. only radio ads
D. only writing letters
E. only printing invoices

2. ebiz

A. one fax machine
B. wider electronic processes across the firm
C. paper files only
D. blackboard notices
E. cash only

3. B2C

A. B2C
B. B2B only
C. G2C only
D. B2E only
E. C2B only

4. G2C

A. B2E
B. B2B
C. G2C
D. C2B
E. C2C

5. C2C

A. pure brick
B. C2C
C. B2B
D. B2E
E. G2C

6. B2E

A. C2C
B. B2C retail
C. G2C
D. B2E
E. pure click only

7. store

A. a firm’s own online shop
B. a government tax form
C. a paper catalogue only
D. a CRT monitor
E. a floppy disk

8. market

A. steam power
B. vinyl ads
C. punched cards
D. CRT printing
E. a commission model

9. seller

A. Rs. 4140
B. Rs. 1000
C. Rs. 5000
D. Rs. 360
E. Rs. 4500

10. portal

A. prints newspapers only
B. organises search, news and links as an entry point
C. mines coal
D. builds cars
E. sells only one SKU forever

11. "මාර්ගගතව මිලදී ගැනීම සහ විකිණීම" යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. B2B
B. C2B
C. G2C
D. ඊ-වාණිජ්‍යය
E. ද්වාරය

12. "සංවිධානය පුරා පුළුල් ඉලෙක්ට්‍රොනික ක්‍රියාවලි" යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. B2C
B. අන්තර්ගත සපයන්නා
C. අතථ්‍ය වෙළඳ ඉදිරිපස
D. B2E
E. ඊ-ව්‍යාපාරය

13. "ව්‍යාපාරයෙන් ව්‍යාපාරයට ගනුදෙනු" යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. G2C
B. C2C
C. තොරතුරු තැරැව්කරු
D. මාර්ගගත වෙළඳපොළ
E. B2B

14. "ව්‍යාපාරයෙන් පාරිභෝගිකයාට" යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. අතථ්‍ය වෙළඳ ඉදිරිපස
B. B2C
C. C2B
D. අතථ්‍ය ප්‍රජාව
E. ද්වාරය

15. “පාරිභෝගිකයාගෙන් පාරිභෝගිකයාට” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. ඊ-වාණිජ්‍යය
B. අන්තර්ගත සපයන්නා
C. මාර්ගගත වෙළඳපොළ
D. C2C
E. B2E

16. “පාරිභෝගිකයා ව්‍යාපාර වෙත සේවා හෝ මිල ඉදිරිපත් කරයි” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. ද්වාරය
B. ඊ-ව්‍යාපාරය
C. C2B
D. තොරතුරු තැරැව්කරු
E. G2C

17. “ව්‍යාපාරයෙන් සේවකයාට ඉලෙක්ට්‍රොනික සේවා” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. අතථ්‍ය ප්‍රජාව
B. අන්තර්ගත සපයන්නා
C. B2B
D. B2E
E. අතථ්‍ය වෙළඳ ඉදිරිපස

18. “රජයෙන් පුරවැසියාට ඉලෙක්ට්‍රොනික සේවා” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. ඊ-වාණිජ්‍යය
B. තොරතුරු තැරැව්කරු
C. G2C
D. මාර්ගගත වෙළඳපොළ
E. B2C

19. “සමාගමක තමන්ගේ මාර්ගගත වෙළඳසල” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. ඊ-ව්‍යාපාරය
B. C2C
C. අතථ්‍ය වෙළඳ ඉදිරිපස
D. අතථ්‍ය ප්‍රජාව
E. ද්වාරය

20. “බොහෝ විකුණුම්කරුවන් සඳහා වේදිකාව, බොහෝ විට කොමිස් සමඟ” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. B2B
B. ඊ-වාණිජ්‍යය
C. C2B
D. අන්තර්ගත සපයන්නා
E. මාර්ගගත වෙළඳපොළ

ව්‍යුහගත ප්‍රශ්න

1. විෂය පථය වෙනස් කරන්න. *(ලකුණු 3)*

> නිර්වචන; උපකුලකය; මාර්ගගත විකුණුම් නැතිවත් ඊ-ව්‍යාපාරය.

2. ගනුදෙනු වර්ග හය. *(ලකුණු 2)*

> එකින් එක වාක්‍යයක්.

3. ආකෘති හතරක්. *(ලකුණු 2)*

> ආකෘති හතරක් සහ කාර්යයන්.

4. වාසි සහ අවාසි. *(ලකුණු 2)*

> වාසි තුනක් සහ අවාසි තුනක්.

5. කොමිස් ගණනය. *(ලකුණු 2)*

> Rs. 360; Rs. 4140.

සාරාංශය

- ඊ-වාණිජ්‍යය සහ ඊ-ව්‍යාපාරය.
- ගනුදෙනු වර්ග හය.
- ආකෘති හත.
- වාසි සහ අවාසි.
- කොමිස් ආකෘතිය.

MCQ පිළිතුරු – 12.2

1. **A** – මාර්ගගත වෙළඳාම.
2. **B** – වාණිජ්‍යයට වඩා පුළුල්.
3. **A** – B2C.
4. **C** – G2C.
5. **B** – C2C.
6. **D** – B2E.
7. **A** – තමන්ගේ වෙළඳසල.
8. **E** – කොමිස්.
9. **A** – 4140.
10. **B** – පිවිසුම් අඩවිය.
11. **D** – ඊ-වාණිජ්‍යය – මාර්ගගතව මිලදී ගැනීම සහ විකිණීම.
12. **E** – ඊ-ව්‍යාපාරය – සංවිධානය පුරා පුළුල් ඉලෙක්ට්‍රොනික ක්‍රියාවලි.
13. **E** – B2B – ව්‍යාපාරයෙන් ව්‍යාපාරයට ගනුදෙනු.
14. **B** – B2C – ව්‍යාපාරයෙන් පාරිභෝගිකයාට.
15. **D** – C2C – පාරිභෝගිකයාගෙන් පාරිභෝගිකයාට.

16. **C** – C2B – පාරිභෝගිකයා ව්‍යාපාර වෙත සේවා හෝ මිල ඉදිරිපත් කරයි.
17. **D** – B2E – ව්‍යාපාරයෙන් සේවකයාට ඉලෙක්ට්‍රොනික සේවා.
18. **C** – G2C – රජයෙන් පුරවැසියාට ඉලෙක්ට්‍රොනික සේවා.
19. **C** – අතථ්‍ය වෙළඳ ඉදිරිපස – සමාගමක තමන්ගේ මාර්ගගත වෙළඳසල.
20. **E** – මාර්ගගත වෙළඳපොළ – බොහෝ විකුණුම්කරුවන් සඳහා වේදිකාව, බොහෝ විට කොමිස් සමඟ.

© 2026 schoolict.net (Ruwan Mangala Suraweera). සියලු හිමිකම් ඇවිරිණි.

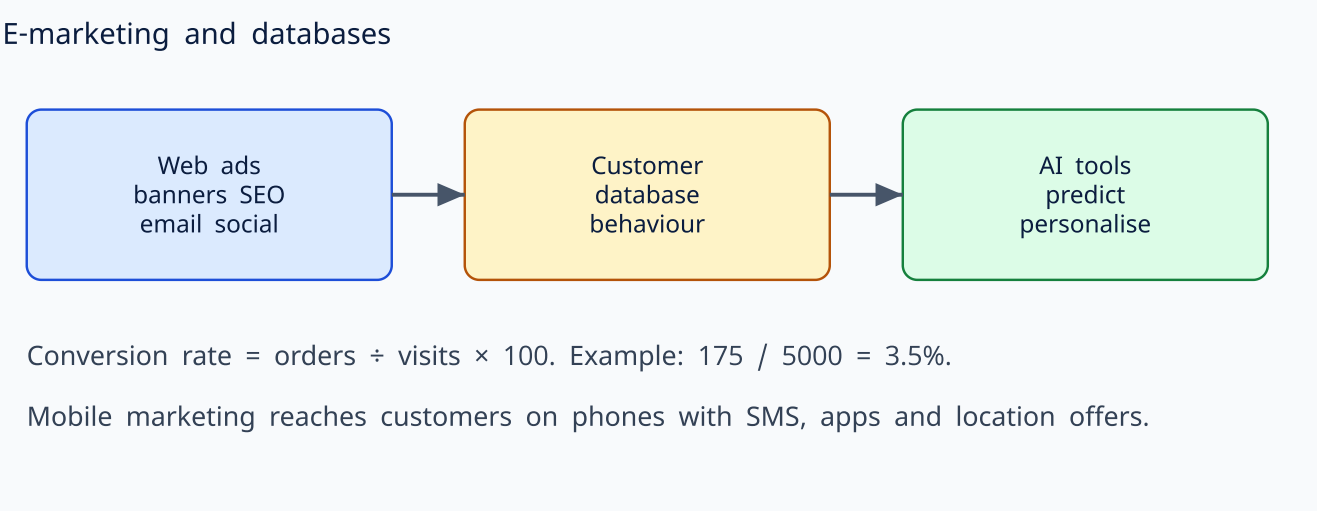
13 ශ්‍රේණිය A/L ICT · පාඩම 12

12.3 ඊ-අලෙවිකරණය සහ ජංගම අලෙවිකරණය

විෂය නිර්දේශය 12.3. ඊ-අලෙවිකරණය අලෙවිකරණ අදහස් ICT සමඟ යොදයි: වෙබ් අඩවි, **වෙබ් දැන්වීම්**, විද්‍යුත් තැපෑල, සෙවුම් සහ සමාජ නාලිකා. **අලෙවිකරණයේ දත්ත සමුදා** පාරිභෝගික වාර්තා ගබඩා කර හැසිරීම අධ්‍යයනය කරයි; **AI මෙවලම්** ඊළඟට අවශ්‍ය විය හැකි දේ අනාවැකි කියා දැන්වීම් පුද්ගලීකරණය කරයි. ICT මගින් **තරඟකාරී වාසිය** ලබා ගත හැක. **ජංගම අලෙවිකරණය** SMS, යෙදුම්, QR, සමාජ වීඩියෝ සහ ස්ථාන දැන්වීම් මගින් දුරකථනවලට ළඟා වේ – සැමවිටම පෞද්ගලිකත්වය සමඟ.

1. අලෙවිකරණ සංකල්ප සහ ICT

- **අලෙවිකරණය** – පාරිභෝගික අවශ්‍යතා තේරුම් ගෙන නිෂ්පාදනය, මිල, ස්ථානය සහ ප්‍රවර්ධනය මගින් වටිනාකම ලබා දීම.
- **ඊ-අලෙවිකරණය** – ඩිජිටල් නාලිකා (වෙබ්, විද්‍යුත් තැපෑල, සෙවුම්, සමාජ, යෙදුම්) භාවිතය.
- **වෙබ් දැන්වීම්** – බැනර්, සෙවුම් දැන්වීම්, වීඩියෝ දැන්වීම් සහ අනුග්‍රහිත පළ කිරීම්.

දැන්වීම්වලින් දත්ත සමුදා සහ AI හරහා පුද්ගලීකරණයට

🧱 **විසඳූ උදාහරණය: අඩවියට පිවිසුම් 5000ක් සහ ඇණවුම් 175ක්. පරිවර්තන අනුපාතය?**
පරිවර්තනය = 175 / 5000 × 100 = **3.50%**.

🧱 **විසඳූ උදාහරණය: ව්‍යාපාරයෙන් පසු: පිවිසුම් 8000, ඇණවුම් 360. නව අනුපාතය සහ වැඩිවීම?**
නව අනුපාතය **4.50%**; වැඩිවීම **1.00** ලකුණු.

🐍 වෙබ් අඩවි පරිවර්තන අනුපාතය

```
visits = 5000
orders = 175
rate = round(orders / visits * 100, 2)
print("Conversion rate:", rate, "%")

visits2, orders2 = 8000, 360
rate2 = round(orders2 / visits2 * 100, 2)
print("After campaign:", rate2, "%")
```

▶ **ප්‍රතිදානය**

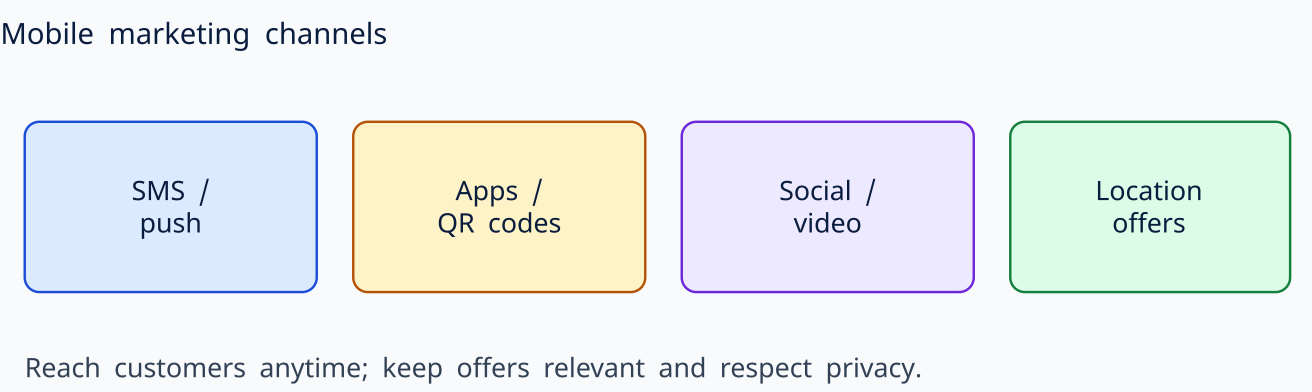
```
Conversion rate: 3.5 %
After campaign: 4.5 %
```

2. අලෙවිකරණයේ දත්ත සමුදා

- පාරිභෝගික දත්ත සමුදාවල සම්බන්ධතා, මිලදී ගැනීම්, මනාප සහ ව්‍යාපාර ප්‍රතිචාර ඇත.
- **AI මෙවලම් මගින් හැසිරීම අනාවැකි කිරීම** – නිෂ්පාදන නිර්දේශ, අත්හැරීමේ අවදානම, ඊළඟ දැන්වීම.
- **ICT මගින් තරඟකාරී වාසිය** – වේගවත් අවබෝධය, පුද්ගලීකරණය, නිවැරදි පාරිභෝගිකයාට අඩු පිරිවැය (CRM වර්ගයේ වාර්තා විකුණුම් කණ්ඩායම්වලට උදව් වේ).

🧱 **විසඳූ උදාහරණය: නැවත මිලදී ගැනීමේ අනුපාතය 20% සිට 35% දක්වා. ඉහළ යාම?**
ඉහළ යාම = **15** ලකුණු.

3. ජංගම අලෙවිකරණය

SMS, යෙදුම්, සමාජ සහ ස්ථාන දැන්වීම්

- **SMS / push** – කෙටි කාලෝචිත පණිවිඩ.
- **යෙදුම් සහ QR** – සන්නාම යෙදුම්; QR පෝස්ටරයකින් දැන්වීමකට.
- **ජංගම සමාජ සහ වීඩියෝ** – දුරකථන තිර සඳහා කෙටි ක්ලිප්.
- **ස්ථාන දැන්වීම්** – පාරිභෝගිකයා එකඟ වූ විට අසල වට්ටම්.
- **පෞද්ගලිකත්වය** – අනුමැතිය, පැහැදිලි opt-out, spam නැත.

💡 පරිවර්තන අනුපාතය කියා දෙන්නේ කී දෙනෙක් ගැනුම්කරුවන් වේද යන්නයි – දැන්වීම් වියදම පමණක් නොව දැන්වීම සහ පිටුව ද වැඩි දියුණු කරන්න.

🚀 විෂය නිර්දේශයෙන් ඔබ්බට (2026 යාවත්කාලීනය) *විභාගයට අවශ්‍ය නැත – දැනුම සඳහා කියවන්න.* 2026 දී බොහෝ ව්‍යාපාර on-device AI භාවිත කරයි; shoppable වීඩියෝ දුරකථනවල පොදුය. පසුබිම පමණි – විභාගයට ඊ-අලෙවිකරණය, දත්ත සමුදා/AI, තරඟකාරී වාසිය සහ ජංගම අලෙවිකරණය අවශ්‍යයි.

ප්‍රධාන පද

ඊ-අලෙවිකරණය – ඩිජිටල් / අන්තර්ජාල නාලිකා භාවිත කරන අලෙවිකරණය.

වෙබ් දැන්වීම් – වෙබ් අඩවි, සෙවුම් හෝ සමාජ වේදිකාවල දැන්වීම්.

පරිවර්තන අනුපාතය – ඇණවුම් ÷ පිවිසුම්, ප්‍රතිශතයක් ලෙස.

පාරිභෝගික දත්ත සමුදාය – පාරිභෝගිකයන්ගේ සහ හැසිරීමේ ගබඩා වාර්තා.

අලෙවිකරණයේ AI – හැසිරීම අනාවැකි කර දැන්වීම් පුද්ගලීකරණය කරන මෙවලම්.

තරඟකාරී වාසිය – වඩා හොඳ ICT භාවිතයෙන් තරඟකරුවන්ට වඩා වාසිය.

CRM – පාරිභෝගික සම්බන්ධතා කළමනාකරණය – සංවිධිත වාර්තා සහ අනුගමනය.

ජංගම අලෙවිකරණය – ජංගම උපාංගවල පාරිභෝගිකයන්ට එල්ල වූ අලෙවිකරණය.

SMS අලෙවිකරණය – දැන්වීම් හෝ යාවත්කාලීන සඳහා කෙටි පෙළ පණිවිඩ.

QR කේතය – ජංගම සබැඳියක් හෝ දැන්වීමක් විවෘත කරන ස්කෑන් කේතය.

ස්ථාන දැන්වීම – පරිශීලක ස්ථානය මත පදනම් වූ වට්ටම් (අනුමැතිය සමඟ).

පුද්ගලීකරණය – තනි පාරිභෝගිකයෙකුට අන්තර්ගත හෝ දැන්වීම් සකස් කිරීම.

ආදර්ශ ප්‍රශ්න සහ පිළිතුරු

1. ඊ-අලෙවිකරණය නිර්වචනය කරන්න.

පිළිතුර: අවශ්‍යතා තේරුම් ගෙන වටිනාකම ප්‍රවර්ධනය / විකිණීමට ඩිජිටල් නාලිකා භාවිතය.

2. වෙබ් දැන්වීම් උදාහරණ දෙකක්.

පිළිතුර: සෙවුම් දැන්වීම්; බැනර් හෝ සමාජ/වීඩියෝ දැන්වීම්.

3. පරිවර්තන අනුපාතය යනු?

පිළිතුර: ඇණවුම් ÷ පිවිසුම් × 100.

4. දත්ත සමුදා අලෙවිකරණයට උදව් වන්නේ?

පිළිතුර: හැසිරීම ගබඩා කර ඉලක්ක, අනාවැකි සහ පුද්ගලීකරණය කරයි.

5. ICT තරඟකාරී වාසිය දෙන්නේ කෙසේද?

පිළිතුර: වේගවත් අවබෝධය හෝ අඩු පිරිවැයකින් පුද්ගලීකරණය.

6. ජංගම ක්‍රම තුනක්.

> **පිළිතුර:** SMS, යෙදුම්/QR, සමාජ වීඩියෝ, ස්ථාන දැන්වීම්.

බහුවරණ ප්‍රශ්න

1. emark

A. only fax blasts
B. digital / Internet channels
C. only printed posters
D. only radio jingles
E. only door-to-door visits

2. webad

A. only CRT repair
B. only chalkboards
C. banners, search ads and social/video ads
D. only handwritten letters
E. only steam whistles

3. conv

A. 0.35%
B. 35%
C. 50%
D. 3.50%
E. 10%

4. conv2

A. 45%
B. 4.50%
C. 3.5%
D. 1%
E. 8%

5. AI

A. replace all shops overnight
B. ban databases
C. print punch cards
D. power steam engines
E. predict behaviour and personalise offers

6. DB

A. only OS kernels
B. only CPU temperatures
C. only printer ink levels
D. only cable TV guides
E. contacts, purchases and preferences

7. adv

A. an edge over rivals from better digital use
B. higher postage always
C. slower service on purpose
D. ignoring customers
E. banning websites

8. CRM

A. mine coal
B. tune pianos
C. organise customer follow-up and sales history
D. bake bread
E. format floppies

9. mobile

A. phones and other mobile devices
B. only fax machines
C. only mainframes
D. only desktop CRTs
E. only typewriters

10. QR

A. boots Linux
B. opens a mobile link or offer when scanned
C. prints a newspaper
D. erases RAM
E. powers a router

11. “ඩිජිටල් / අන්තර්ජාල නාලිකා භාවිත කරන අලෙවිකරණය” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. ඊ-අලෙවිකරණය
B. ජංගම අලෙවිකරණය
C. පරිවර්තන අනුපාතය
D. තරඟකාරී වාසිය
E. ස්ථාන දැන්වීම

12. “වෙබ් අඩවි, සෙවුම් හෝ සමාජ වේදිකාවල දැන්වීම්” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. SMS අලෙවිකරණය
B. පුද්ගලීකරණය
C. CRM
D. පාරිභෝගික දත්ත සමුදාය
E. වෙබ් දැන්වීම්

13. “ඇණවුම් ÷ පිවිසුම්, ප්‍රතිශතයක් ලෙස” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. ඊ-අලෙවිකරණය
B. අලෙවිකරණයේ AI
C. QR කේතය
D. පරිවර්තන අනුපාතය
E. ජංගම අලෙවිකරණය

14. “පාරිභෝගිකයන්ගේ සහ හැසිරීමේ ගබඩා වාර්තා” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. වෙබ් දැන්වීම්
B. ස්ථාන දැන්වීම
C. තරඟකාරී වාසිය
D. පාරිභෝගික දත්ත සමුදාය
E. SMS අලෙවිකරණය

15. “හැසිරීම අනාවැකි කර දැන්වීම් පුද්ගලීකරණය කරන මෙවලම්” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. CRM
B. QR කේතය
C. අලෙවිකරණයේ AI
D. පරිවර්තන අනුපාතය
E. පුද්ගලීකරණය

16. “වඩා හොඳ ICT භාවිතයෙන් තරඟකරුවන්ට වඩා වාසිය” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. තරඟකාරී වාසිය
B. ඊ-අලෙවිකරණය
C. පාරිභෝගික දත්ත සමුදාය
D. ස්ථාන දැන්වීම
E. ජංගම අලෙවිකරණය

17. “පාරිභෝගික සම්බන්ධතා කළමනාකරණය – සංවිධිත වාර්තා සහ අනුගමනය” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. අලෙවිකරණයේ AI
B. SMS අලෙවිකරණය
C. CRM
D. පුද්ගලීකරණය
E. වෙබ් දැන්වීම්

18. “ජංගම උපාංගවල පාරිභෝගිකයන්ට එල්ල වූ අලෙවිකරණය” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. තරඟකාරී වාසිය
B. QR කේතය
C. පරිවර්තන අනුපාතය
D. ජංගම අලෙවිකරණය
E. ඊ-අලෙවිකරණය

19. “දැන්වීම් හෝ යාවත්කාලීන සඳහා කෙටි පෙළ පණිවිඩ” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. CRM
B. SMS අලෙවිකරණය
C. වෙබ් දැන්වීම්
D. ස්ථාන දැන්වීම
E. පාරිභෝගික දත්ත සමුදාය

20. “ජංගම සබැඳියක් හෝ දැන්වීමක් විවෘත කරන ස්කෑන් කේතය” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. පුද්ගලීකරණය
B. අලෙවිකරණයේ AI
C. ජංගම අලෙවිකරණය
D. පරිවර්තන අනුපාතය
E. QR කේතය

ව්‍යුහගත ප්‍රශ්න

1. ඊ-අලෙවිකරණය සහ ICT. *(ලකුණු 3)*

> නිර්වචනය; නාලිකා; වෙබ් දැන්වීම්.

2. දත්ත සමුදා සහ AI. *(ලකුණු 4)*

> වාර්තා; අනාවැකි; පුද්ගලීකරණය.

3. තරඟකාරී වාසිය. *(ලකුණු 2)*

> වේගය, පිරිවැය, පුද්ගලීකරණය, CRM.

4. ජංගම අලෙවිකරණය. *(ලකුණු 2)*

> ක්‍රම; අනුමැතිය.

5. ගණනය. *(ලකුණු 3)*

> 3.50%; 4.50%; 15.

සාරාංශය

- ඊ-අලෙවිකරණය ඩිජිටල් නාලිකා භාවිත කරයි.
- පරිවර්තන අනුපාතය.
- දත්ත සමුදා + AI.
- තරඟකාරී වාසිය.
- ජංගම අලෙවිකරණය.

MCQ පිළිතුරු – 12.3

1. **B** – ඩිජිටල් නාලිකා.
2. **C** – මාර්ගගත දැන්වීම්.
3. **D** – 3.5%.
4. **B** – 4.5%.
5. **E** – අනාවැකි + පුද්ගලීකරණය.
6. **E** – පාරිභෝගික වාර්තා.
7. **A** – ICT වාසිය.
8. **C** – පාරිභෝගික සම්බන්ධතා.
9. **A** – ජංගම උපාංග.
10. **B** – ස්කෑන් → සබැඳිය.
11. **A** – ඊ-අලෙවිකරණය – ඩිජිටල් / අන්තර්ජාල නාලිකා භාවිත කරන අලෙවිකරණය.
12. **E** – වෙබ් දැන්වීම් – වෙබ් අඩවි, සෙවුම් හෝ සමාජ වේදිකාවල දැන්වීම්.
13. **D** – පරිවර්තන අනුපාතය – ඇණවුම් ÷ පිවිසුම්, ප්‍රතිශතයක් ලෙස.
14. **D** – පාරිභෝගික දත්ත සමුදාය – පාරිභෝගිකයන්ගේ සහ හැසිරීමේ ගබඩා වාර්තා.
15. **C** – අලෙවිකරණයේ AI – හැසිරීම අනාවැකි කර දැන්වීම් පුද්ගලීකරණය කරන මෙවලම්.
16. **A** – තරඟකාරී වාසිය – වඩා හොඳ ICT භාවිතයෙන් තරඟකරුවන්ට වඩා වාසිය.
17. **C** – CRM – පාරිභෝගික සම්බන්ධතා කළමනාකරණය – සංවිධිත වාර්තා සහ අනුගමනය.
18. **D** – ජංගම අලෙවිකරණය – ජංගම උපාංගවල පාරිභෝගිකයන්ට එල්ල වූ අලෙවිකරණය.
19. **B** – SMS අලෙවිකරණය – දැන්වීම් හෝ යාවත්කාලීන සඳහා කෙටි පෙළ පණිවිඩ.
20. **E** – QR කේතය – ජංගම සබැඳියක් හෝ දැන්වීමක් විවෘත කරන ස්කෑන් කේතය.

© 2026 schoolict.net (Ruwan Mangala Suraweera). සියලු හිමිකම් ඇවිරිණි.